

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9Csp/220/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117240945
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6117240945.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci žalobcu R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A 811 02 Bratislava, IČO: 50094297, zast. Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47232471 proti žalovanému X. O., K.. XX. XX. XXXX, S. XX, XXX XX O. O., o zaplatenie 706,-- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu v časti, v ktorej sa domáha od žalovaného zaplatenia zmluvného úroku vo výške 19,10 % ročne zo sumy 706,-- Eur od 01. 10. 2017 až do zaplatenia, **z a m i e t a**.

Žalovaný je **p o v i n ť** nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o ich výške.

odôvodnenie:

1. Žalobca - Poštová banka a.s, sa žalobou doručenou súdu dňa 19. 10. 2017 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 706,-- Eur s príslušenstvom ako plnenia zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07. 11. 2014.

2. Žalovaný bol v konaní nečinný.

3. Podľa tvrdenia žalobcu tento uzatvoril so žalovaným dňa 07. 11. 2014 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 1 000,-- Eur. Tento sa zaviazal ich vrátiť a zaplatiť úroky, poplatky a iné peňažné plnenia v zmysle zmluvných dokumentov - zmluvy, obchodných podmienok a všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli jej neoddeliteľnou súčasťou. V dôsledku omeškania s plnením žalobca pristúpil v zmysle § 565 O. z. a § 53 ods. 9 O. z. k predčasnej splatnosti dlhu ku dňu 30. 05. 2015. Poslednú čiastkovú úhradu žalovaný zaplatil 05. 09. 2017.

4. Okrem dlžnej istiny v sume 706,-- Eur požadoval dlžné úroky do 30. 09. 2017 v sume 11,68 Eur, zmluvný úrok 19,10 % ročne od 01. 10. 2017 až do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 706,-- Eur od 01. 10. 2017 až do zaplatenia.

5. Na základe listinných dôkazov mal súd za preukázané, že medzi stranami došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere, ktorá spĺňala všetky náležitosti zmluvy v zmysle zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Došlo tiež platne k predčasnej splatnosti dlhu ku dňu 30. 03. 2015.

6. V konaní nebolo preukázané, že by žalobca uhradil dlžnú istinu v žalovanej výške. Z uvedených dôvodov súd v tejto časti žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Rovnako priznal aj omeškaný úrok v sume 11,68 Eur.

7. Súd žalobu zamietol v časti požadovaných zmluvných úrokov od 01. 10. 2017 z dôvodu, že došlo k predčasnej splatnosti dlhu ku dňu 30. 03. 2015.

8. Na základe odvolania žalobcu voči časti rozhodnutia, v ktorej došlo k zamietnutiu žaloby ohľadom požadovaného zmluvného úroku v sume 19,10 % ročne zo sumy 706,-- Eur od 01. 10. 2017 až do zaplataenia, krajský súd po tom, čo pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný žalobca Poštová banka a.s a vstúpila spoločnosť R Collectors s.r.o., prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

9. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcej sa zmluvného úroku po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nevyplýva, na základe akých konkrétnych právnych úvah podopretých s daným skutkovým stavom dospel súd k záveru, že žalobcovi neprináleží nárok na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

10. Ďalej uviedol, že z obsahu odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, či si zmluvné strany dojednali nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru. Či priamo v zmluve alebo v obchodných podmienkach a či takéto dojednanie považuje okresný súd za platné, prípadne či v danom prípade takéto dohoda vôbec existuje.

11. Žalobca v odvolaní odkázal na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky a na znenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého platí, že veriteľ má zo zmluvy o úvere nárok na úroky z úveru až do času riadnej úhrady poskytnutého úveru Tiež na ustanovenie § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľskom úvere č. 129/2010 Z. z, podľa ktorého sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Uviedol, že NS ČR nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru veriteľom priznáva. Poukázal na rozdiel medzi pojmi splnenie záväzku a splatnosť záväzku Argumentoval možnosťou existencie dohody o zaplataení úrokov až do úplného splataenia úveru.

13. Z pripojených obchodných podmienok, ich bodu V. bod 5.8, vyplýva dojednanie, podľa ktorého, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.8 OP, banka úročí predčasne splatnú časť úveru dohodnutou úrokovou sadzbou ako aj zákonným úrokom z omeškania a to odo dňa, keď sa úver stal predčasne splatným, až do okamihu úplného splataenia predčasne splatného úveru.

14. Predmetom sporu bolo plnenie z titulu uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko túto uzatvoril právny predchodca žalobcu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti so žalovaným - fyzickou osobou, ktorý nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 O. z.).

15. Bolo potom potrebné vychádzať z poslednej vety ods. 2 § 52 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Uvedené súd uvádza v súvislosti s poukazom žalobcu na aplikáciu príslušných ustanovení Obchodného zákonníka o úveroch, najmä § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. K aplikácii predpisov o ochrane spotrebiteľa na tzv. absolútne obchody sa vyjadroval aj Ústavný súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí zo dňa 19. 06. 2013 č. k. I.ÚS 402/2013.

17. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka nie je možné vyvodiť, že v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu a po následnom zosplatnení úveru vznikne oprávnenie veriteľa voči dlžníkovi na zmluvné úroky účtované od predčasného zosplatnenia do zaplataenia.

18. Zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah, keď zmluvné úroky a úroky z omeškania majú odlišné funkcie. Zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškание s platením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané.

19. Len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, a teda do zosplatnenia celého úveru (t. j. aj predčasného zosplatnenia), možno požadovať úrok z úveru. Po zosplatnení pohľadávky má veriteľ právo iba na úrok z omeškania a nie na zmluvne dojednaný úrok.

20. Súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 476/2012 - 14 ako aj R 55/96 ZSP, v zmysle ktorých úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru.

21. Jednorázovým zosplatnením úveru veriteľom vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť požičanú sumu úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia. Počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa však už ide o stav založený jednostranným predčasným zosplatnením úveru, s ktorým sa spájajú sankcie s omeškaním vrátenia uvedenej sumy v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - úroky z omeškania.

22. Ak aj napriek tomu existuje zmluvné dojednanie, ktoré s uvedeným stavom spája aj nárok na zmluvné úroky, je takéto dojednanie podľa § 52 ods. 2 O. z., resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 O. z. absolútne neplatné, keďže sa jedná o dojednanie, ktorým by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu (v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania). Toto by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy a to napriek tomu, že dohoda o splatení úveru formou splátok zanikla a došlo ku zmene spôsobu splatenia úveru ako dôsledku sankcie zo strany veriteľa.

23. Dlžník v prípade zosplatnenia úveru už nemá po zosplatnení povinnosť splatiť úroky z úveru, stráca však možnosť výhody splátok a je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr, ako bolo dojednané. Došlo by potom k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa dvojnásobným úrokovým zaťažením, ktoré ako už bolo uvedené, Občiansky zákonník neumožňuje.

24. Obdobný právny názor zaujal aj Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní 16Co/275/2018, Krajský súd v Košiciach 2Co/224/2015, Krajský súd Prešov 19Co/4/2017.

Rozhodnutia českých súdov ani NS ČR nie sú pre slovenské súdy záväzné ani smerodajné, už aj vzhľadom na inú koncepciu ochrany práv spotrebiteľa.

25. Z uvedených dôvodov súd považoval dojednanie uvedené v bode V. bod 5.8 obchodných podmienok, ktoré zjavne nepredstavovalo individuálne dojednanie, za neplatné a z týchto dôvodov v tejto časti žalobu zamietol ako bezdôvodnú.

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi vo vzťahu k požadovanej istine s úrokom z omeškania priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto ho urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- i) právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písmenách a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).